

אל תקרא לי רפורמי!

בדרך-כלל, מרבית הכותבות לסאחבק הן נערות צעירות (לפעמים אפילו צעירות מדי, כפי שהתברר במיקרה של ענת ג', שאסור לכתוב עליה משום שהיא כל-כך צעירה שהמיקרה כעת הוא "סובייודיה"). לכן שמחתי לקבל הפעם איגרת שכותבתה נמנית, כנראה, עם דור המייסדים והבוונים.

אנא הקשיבו לגברת שדמות: אפשר לומר שאנחנו מסורתיים. חצקל, בעלי, ואני, נישאנו בחתונה דתית. לנחשון בנו עשינו בר-מיצווה כשמלאו לו שלושה-עשרה, ובירית-מילה כשהיה בן שבע. מדי שבת, בארוחת-ערב, אני נוהגת להציב שני נרות גבוהים בפמוטים מוכספים, מדליקה אותם ומברכת את בני-הבית ב"שבת שלום".

לכן הצעירנו כי היה עלינו לאכזב את הרב שניצלר. הרב שניצלר לא הסכים אתי. אך אנו בכל זאת ממשיכים ללכת בחגים לבית-ביתנו לפני חודשים מיספר, ובישר לנו כי בשכותנו ייפתח בית-כנסת רפורמי. הוא הסביר לנו את עקרונות היהדות הרפורמית, והזמיננו להצטרף לקהילה החדשה. — אומנם נכון כי אנו שומרים על מסורת — תפחתי את תשובתי להצעתו של הרב — אך אני אומרת כי ללכת כל שבת לבית-כנסת זה מוגזם! וגם לא מעשי, משום שבשבת בבוקר אנו נוהגים לנסוע לים, ואחרי-הצהריים חצקל הולך לכדורגל. הרב שניצלר לא הסכים אתי. אך אנו בכל זאת ממשיכים ללכת בחגים לבית-שב אלינו והזמיננו לתפילת ראש-השנה ויום-הכיפורים בבית-הכנסת הרפורמי שלו. לצערנו, נאלצנו לאכזבו שנית.

— אנו הולכים לבית-הכנסת רק פעמיים בשנה — כך אמרתי — ולכן רצוננו שבשני ימים חשובים אלה, ראש-השנה ויום-הכיפורים, נהיה בבית-כנסת אמיתי, לפי כל הכללים, כדי שנוכל להיות שלמים עם עצמנו כיהודים. תסלח לי, אדוני הרב — המשכת — אבל בית-כנסת שיושבים בו ביום-הכיפורים נשים וגברים בצוותא ומנגנים בעוגב — תסכים אתי שזה לא רציני!

הרב שניצלר לא הסכים אתי. אך אנו בכל זאת ממשיכים ללכת בחגים לבית-כנסת "של ממש". אני חייבת להודות שבכל פעם מחדש אני עוברת שם תווייה נפלאה, כאשר ברנעים הגדולים של התפילות ניצבת עליי, בעזרת הנשים, שכתנו הדתית, גברת וסרמן, ואני חשה כיצד באותם רגעים אנו עם אחד מאוחד. אין זאת אומרת שאנו מסכימים לקיצוניות.

אין זה תפקידה של גברת וסרמן לנעוץ בי מבטים מוכיחים, כאשר היא רואה אותי יוצאת מן האטליו לא-כשר שבשכותנו. חצקל, בעלי, עובד קשה, ורשאי ליהנות מפעם לפעם ממאכל האהוב עליו — ואפילו יהא זה נקניק-חזיר. העיקר אינו הגיוונים החיצוניים, אלא האמונה! ואין זה חשוב איך ובמה בדיוק מאמינים — העיקר שחשים במשהו בלב, ושומרים מסורת! תשובת הסאחבק: מיכתבך, גברת שדמות, גילה לי דבר מדהים: מרבית ה-ישראלים נושתיכים בעצם ליהדות הרפורמית, בלי לדעת זאת! ברגע שהישראלים יגלו את האמת הזאת על עצמם — אני צופה הכנסה של מיליוני לירות למי שיפתח רחבי הארץ בתי-כנסת רפורמיים.

חיי העיר מול חיי הכפר

אסתר פ. מרמת-גן, שמיכתבה נבחר כ"מיכתב החודש" וזוכה בשלי-כך בפירסום, מעלה בעיה ישראלים צעירים רבים מתחבטים בה.

כותבת אסתר פ.: כל הבוקר חיפשתי דירה להשכרה — ולא מצאתי. ביקרתי בכל מיני משרדים — ולא קיבלו אותי לעבודה. ואם זה לא מספיק, אז גם נזכרתי שיש לי בחינה נוספת באנגלית לפני שמקבלים אותי לאוניברסיטה. הייתי מיואשת לגמרי. רציתי לשכוח הכל ולנסוע לנואיבה.

בתחנה המרכזית אמרו כי האוטובוס לאילת יוצא בעוד שעתים (בטרמפים איני נוסעת, מאז המיקרה ההוא). ישבתי על הספסל והמתנתי. דבר לא היה עמי, פרט לבגדים שעלי. אבל לא היה איכפת לי!

בנואיבה לא צריך כלום! ישנים על החולות. מתרחצים ערומים. אוכלים מה שיש. ורוב הזמן מנגנים בגיטרות ושרים פופ מתקדם.

בחר שניראה לי אנגלי, נושא תרמיל-גב ענק ושק שניה, התיישב עליי. מה יקרה אם לא אשוב לתחילת הלימודים? אשאר בנואיבה כמה שיבוא לי. אחר כך אצטרף לאנגלי הזה ויחד נעבור את העולם. בלי חשבון! אבא ואמא יהיו המומים. אחר-כך הם יבינו כי זאת אשמתם — הם כפו עלי יותר מדי חובות. מעתה אחיה איך שיבוא לי!

— תסלחי לי, את נוסעת לנואיבה? — שאל האנגלי-לשעבר בעיברית. — למה אתה שואל? — רגוזתי.

— כי את נראית לי אחת שנוסעת בפעם הראשונה — אמר הבחור — לכן כדאי לך לקחת שק-שינה, כי לפעמים קר בלילות. ובגדים להחלפה, וגם כלי-רחצה תצטרכי שם.

הוא נשמע לי כמו אחד שמבין בנואיבה. היו לי שעתים של פנאי עד יציאת האוטובוס. קפצתי הביתה וארזתי תרמיל. הכנסתי פנימה במהירות כמה זוגות ג'ינסים, חולצות, מגבות, לבנים, כלי-רחצה, בגדים וכובע. אחר-כך קפצתי לשכנים ושאלתי שק-שינה. בוספורמרקט קניתי סבונים, קרם-שיזוף ותרסיס נגד יתושים. גם קופסה של וופלים. חזרתי הביתה והוספתי לערימת-הציוד כלי-אוכל, ועליים גבוהות, מימיה וסיפרי-קריאה. התחלתי לארוז הכל וגיליתי כי אין מספיק מקום בתרמיל. הורדתי את המיזוודה של חוץ-לארץ, ואחרי שהכנסתי הכל פנימה היא בקושי נסגרה. ביציאה מהבית הצצתי בשעון וגיליתי שהפסדתי את האוטובוס.

פיתאום הלך לי כל החשק לנסוע לנואיבה. חוץ מזה יעלי התקשרה אלי, והציעה שרותי, היא ואני נשכרו בחד דירה. ראיתי בעיתון מודעה לעבודה נחמדה. יורם צילצל בשש והזמין אותי לסרט. יכול להיות שבסוף אני אתחתן עם יורם, ונגור בשיכון לזוגות צעירים.

תשובת הסאחבק: אסתר חובובתי, אין בכלל מה להשוות בין נואיבה לשיכון לזוגות צעירים. בשיכון יש מים זורמים בכל בית, וקירות ביטון העדיפים עשרת מונים על פני שק-שינה. מאידך, כדי לקבל שיכון בזוגות צעירים צריך להתחתן. יהא עלייך לחשוב רבות על העניין, ולקבל החלטה אמיצה.

אלימות בגני-הילדים

"זה חודשים מיספר" כותבים ילדי גן ריבקה מירושלים, "מסתובבים בגן שלנו שני גורילות בחליפות כחולות ומישקפיי-שמש כהים, ומטילים אימה על ילדי הגן.

"ביום שני בשבוע עשבר נפל צביקה ב. בלי כוונה על ה"לגו" של ארז נבון, ופירק אותו (בלי כוונה!). שני הגורילות הסתערו על צביקה א. וירדו עליו רצח עם נבוטים. האם זה חוקי? תשובת הסאחבק: אל תסתבכו עם ארז נבון. סבתא שלו מרוקאית.

